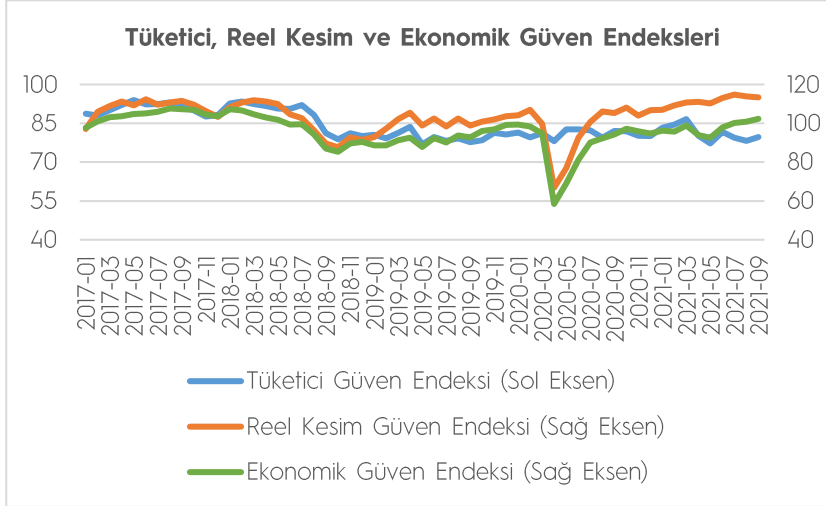

GÜVEN ENDEKSLERİ

2021 yılı Eylül ayında RKGE, bir önceki aya göre 0,5 puan azalarak 113,4 seviyesinde gerçekleşmiştir. Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde, mevcut toplam sipariş miktarı, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması, mevcut mamul mal stokuna ilişkin değerlendirilmeler endeksi artış yönünde etkilerken, genel gi-

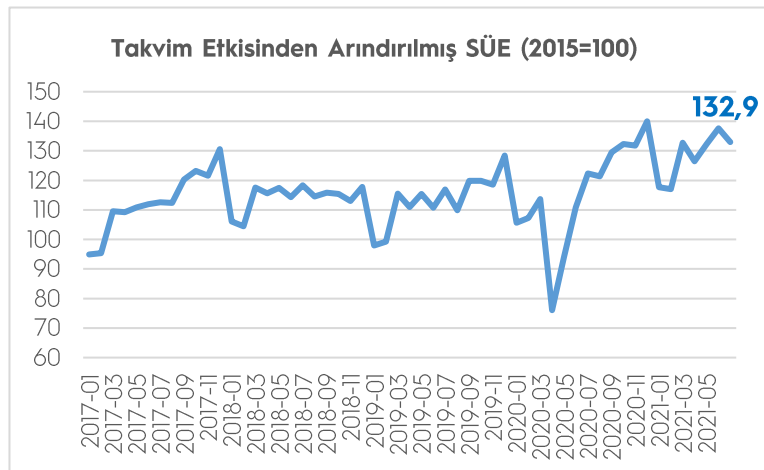
dişat, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, gelecek üç aydaki üretim hacmi ve gelecek üç aydaki toplam istihdama ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Ekonomik güven endeksi Ağustos ayında 100,8 iken, Eylül ayında %1,6 oranında artarak 102,4 değerine yükseldi. Ekonomik güven endeksindeki artış, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endekslerindeki artışlardan kaynaklandı. Böylece endeks son 41 ayın en yüksek seviyesine ulaştı.

Tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Eylül ayında bir önceki aya göre %1,8 oranında arttı; Ağustos ayında 78,2 olan endeks, Eylül ayında 79,7 oldu. Geçen 12 aylık döneme göre mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi Ağustos ayında 61,3 iken, Eylül ayında %2,2 oranında artarak 62,6 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi Ağustos ayında 78,6 iken, Eylül ayında %0,5 oranında artarak 79,0 oldu. (Kaynak: TÜİK, TCMB)

SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi Üretim Endeksi, Temmuz ayında takvim etkisinden arındırılmış seride bir önceki yılın aynı ayına göre %8,7 artış ve bir önceki aya göre ise %3,4 azalış göstererek 132,9 oldu. 2021 yılı Temmuz ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %15,2, imalat sanayi sektörü endeksi %7,9 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %11,7 arttı.

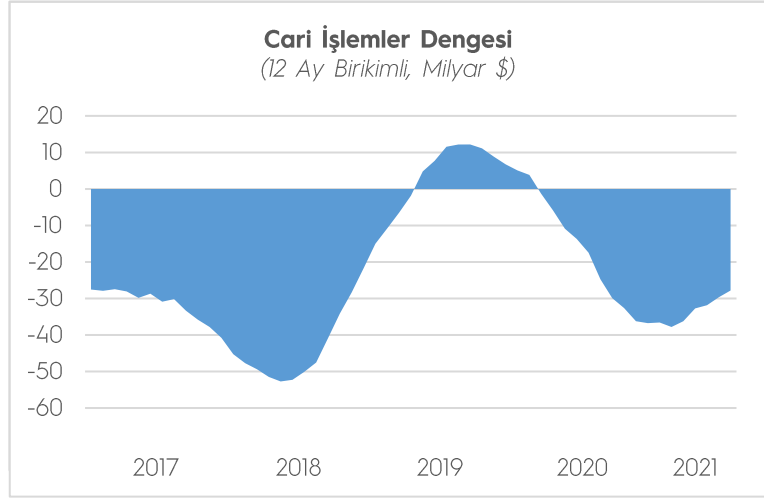
Kapasite Kullanım Oranı (KKO) Eylül ayında, bir önceki aya göre 1,0 puan artarak yüzde 78,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 1,0 puan artarak yüzde 77,8 seviyesinde gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

ÖDEMELER DENGESİ

Cari işlemler açığı, bir önceki yılın Temmuz ayına göre 1,31 milyar dolar azalarak 683 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 27,83 milyar dolar oldu.

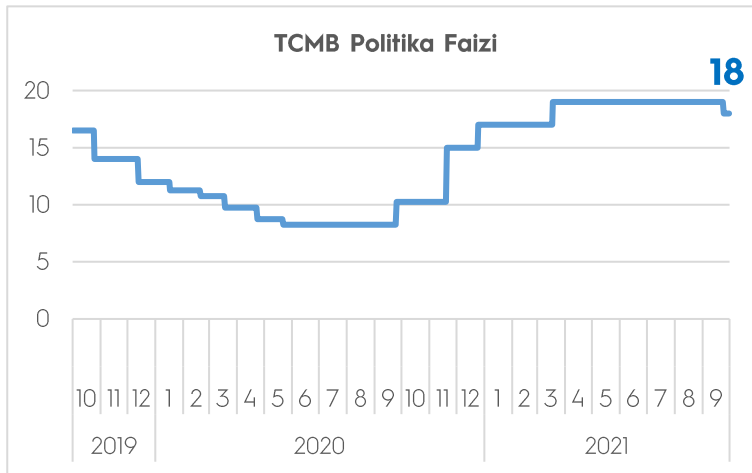
Bu gelişmede, hizmetler dengesi kaleminin bir önceki yılın Temmuz ayına göre 2,65 milyar dolar artarak 2,95 milyar dolar fazla vermesi ve ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre 1,02 milyar dolar artarak 2,98 milyar ABD dolara yükseldi.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler 2,12 milyar dolar oldu. Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 1,03 milyar dolar olarak gerçekleşti. Portföy yatırımları 1,93 milyar dolar tutarında net giriş kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 93 milyon dolar net satış ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 439 milyon dolar net alış yaptığı görüldü. TCMB rezervlerinde ise 6,70 milyar dolar net artış gözlemlendi.

(Kaynak: TCMB)

TCMB PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTISI

TCMB, 24 Eylül tarihli Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının yüzde 19'dan yüzde 18'e indirilmesine verdi.

Yapılan açıklamada, öncü göstergelerin yurt içinde iktisadi faaliyetin üçüncü çeyrekte dış talebin de etkisiyle güçlü seyrettiğine işaret ettiği vurgusu yapıldı. Aşılmanın toplum geneline yayılarak hızlanması

salgından olumsuz etkilenen hizmetler, turizm ve bağlantılı sektörlerin canlanmasına ve iktisadi faaliyetin daha dengeli bir bileşimle sürdürülmesine olanak tanıdığına altı çizildi.

Kurul, para politikasının etkileyebildiği talep unsurları, çekirdek enflasyon gelişmeleri ve arz şoklarının yarattığı etkilerin ayrıştırılmasına yönelik analizleri değerlendirmiştir. Bu çerçevede

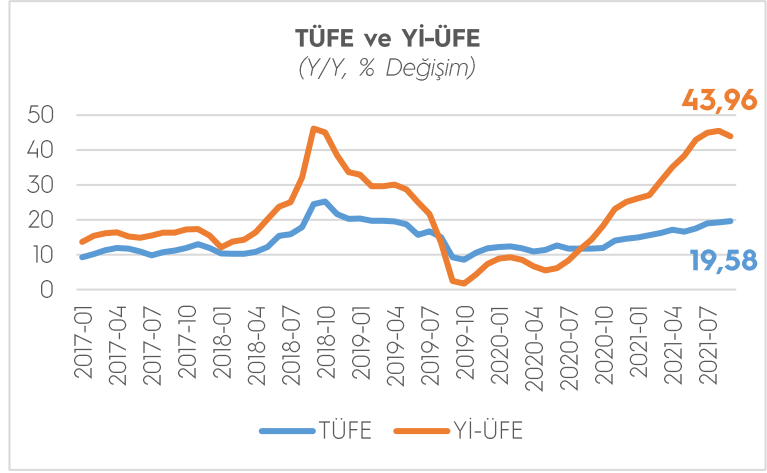
para politikası duruşunda güncellemeye ihtiyaç bulunduğu değerlendirilmiştir ve politika faizinde indirim yapılmasına karar verildiği açıklanmıştır.

Enflasyonda kalıcı düşüşe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşmaya kadar, TCMB'nin elindeki tüm araçları kararlılıkla kullanmaya devam edeceği ifade edildi.

(Kaynak: TCMB)

ENFLASYON

TÜFE'de 2021 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %1,25, bir önceki yılın Aralık ayına göre %13,04, bir önceki yılın aynı ayına göre %19,58 ve on iki aylık ortalamalara göre %16,42 artış gerçekleşti. Yİ-ÜFE (2003=100) 2021 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %1,55, bir önceki yılın Aralık ayına göre %30,50, bir önceki yılın aynı ayına göre %43,96 ve on iki aylık ortalamalara göre %33,83 artış gösterdi.

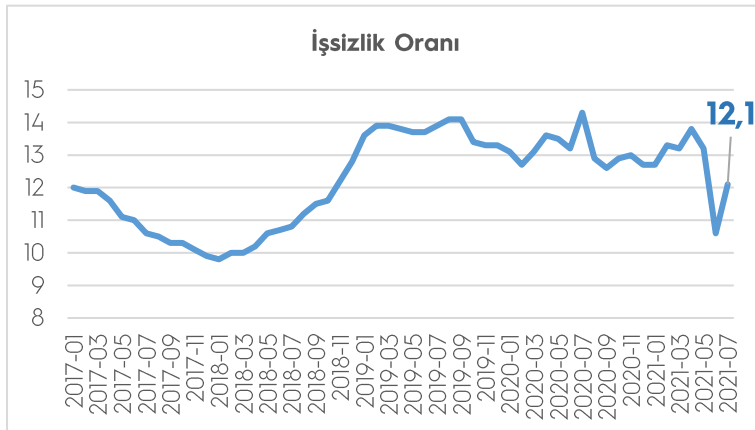

Yıllık en düşük artış %1,80 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, %4,99 ile haberleşme, %7,32 ile giyim ve ayakkabı ve %12,45 ile eğlence ve kültür oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, %28,79 ile gıda ve alkolsüz içecekler, %23,27 ile ev eşyası ve %23,27 ile lokanta ve oteller oldu.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %51,62, dayanıklı tüketim malında %29,25, dayanıksız tüketim malında %30,48, enerjide %62,38, sermaye malında %26,33 artış olarak gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK)

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

İşsiz sayısı, 2021 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 506 bin kişi artarak 3 milyon 902 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 1,4 puanlık artış ile %12,1 seviyesinde gerçekleşti.

İstihdam edilenlerin sayısı 2021 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 125 bin kişi artarak 28 milyon 730 bin kişi, istihdam oranı ise 0,2 puanlık artış ile %45,1 oldu. İşgücü

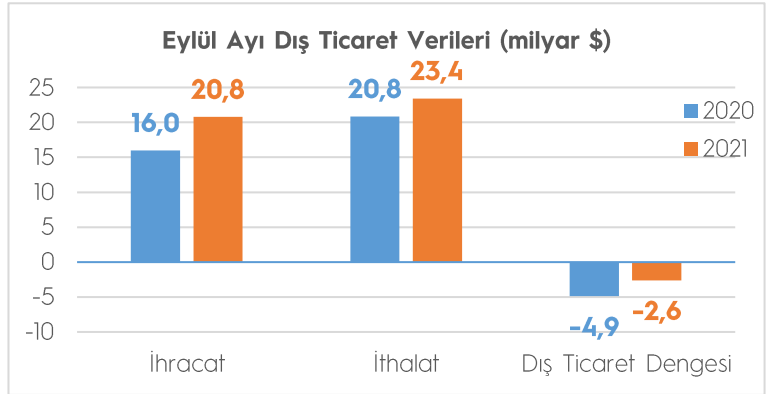
2021 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 631 bin kişi artarak 32 milyon 632 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,9 puanlık artış ile %51,2 olarak gerçekleşti.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre değişim göstermeyerek %23,1, istihdam oranı 0,3 puanlık azalışla %31,3 oldu. Bu yaş grubunda işgücüne katılma oranı ise bir önceki aya göre 0,4 puan azalarak %40,7 seviyesinde gerçekleşti. Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2021 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 1,2 puan artarak %23,6 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünlük oranı %16,3 iken, potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünlük oranı %19,6 olarak gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK)

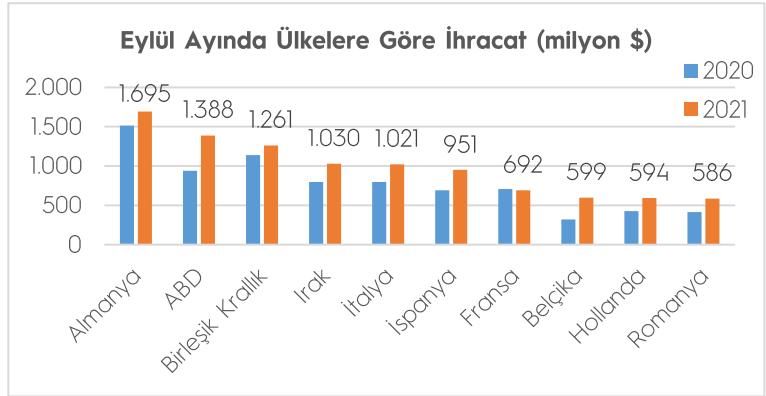
DIŞ TİCARET VERİLERİ

Eylül ayında ihracat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 30 artışla 20,78 milyar dolar, ithalat ise yüzde 12,2 artışla 23,39 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret açığı yüzde -46,4 azalarak 2,60 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 76,7'den yüzde 88,9'a çıktı.

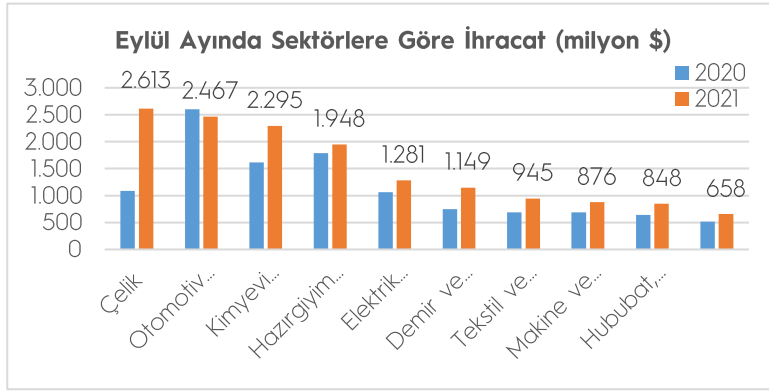

Son 12 aylık dönemde ise ihracat yüzde 27,5 artışla 212,22 milyar dolar, ithalat ise yüzde 20,6 oranında artarak 256,60 milyar dolar oldu. Son 12 aylık dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 82,7 olarak gerçekleşti.

Eylül ayında 218 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirildi, 170 ülke ve bölgeye ihracat arttı. Eylül ayında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 1,69 milyar dolar ile Almanya olurken, Almanya'yı 1,39 milyar dolarla ABD ve 1,26 milyar dolarla Birleşik Krallık izledi. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı ise yüzde 47,2 olarak gerçekleşti.

Ülke grubu bazında bakıldığında ise, Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracat yüzde 26,6 artışla 8,52 milyar dolar olurken, AB-27'nin toplam ihracattaki payı yüzde 41,0 oldu. Avrupa kıtasının tamamına 11,45 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Yakın ve Orta Doğu'ya ihracat yüzde 21,4 artışla 3,40 milyar dolar, Afrika Kıtasına ihracat yüzde 42,2 artışla 1,93 milyar dolar, Kuzey Amerika'ya ihracat yüzde 54,7 artışla 1,59 milyar dolar, Orta Asya ve Uzak Doğu'ya ihracat ise yüzde 23,6 artışla 1,53 milyar dolar oldu.

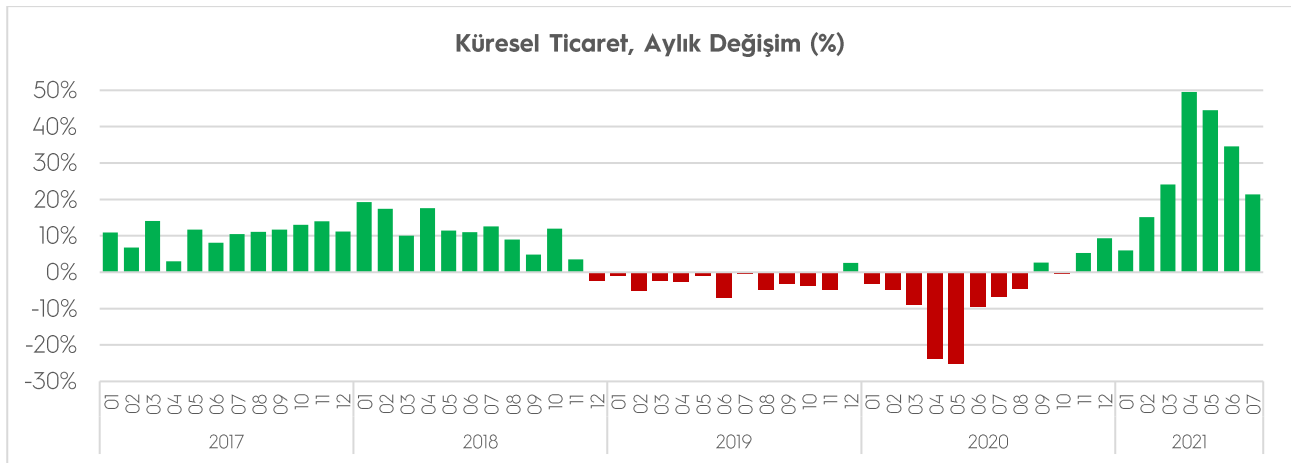

(Kaynak: Ticaret Bakanlığı, TİM)

Ağustos ayında en fazla ihracatı Çelik sektörü gerçekleştirdi. Sektörün ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 141 artışla 2,61 milyar dolar oldu. Otomotiv sektörü 2,47 milyar dolar ihracatla ikinci ve Kimyevi Maddeler sektörü 2,29 milyar dolarla üçüncü en fazla ihracat gerçekleştirilen sektör oldu.

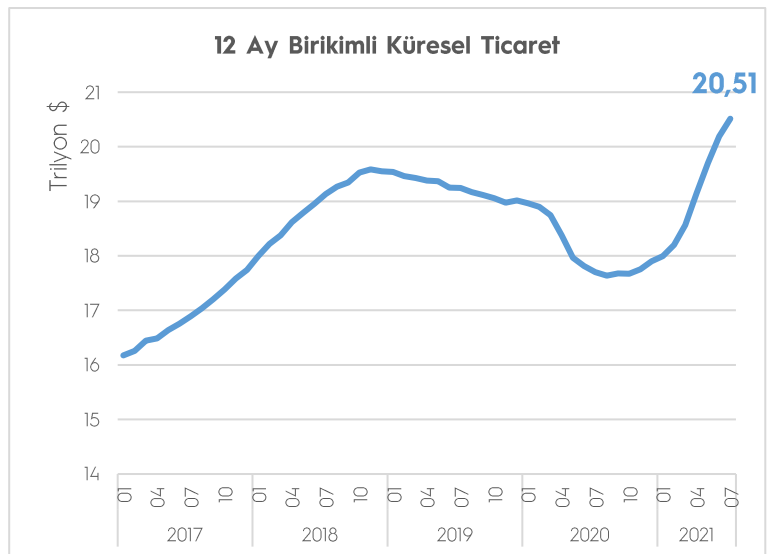
KÜRESEL TİCARET

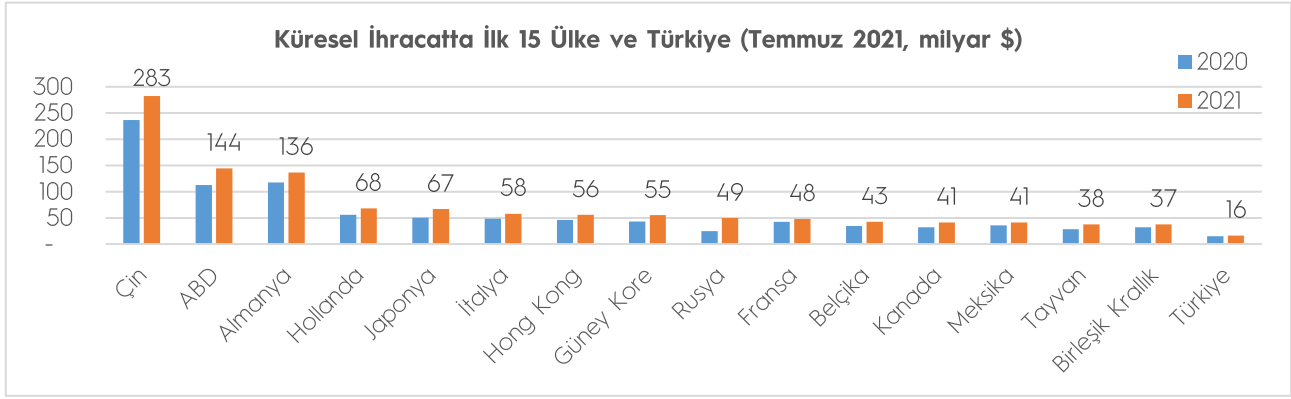
Dünya Ticaret Örgütü (WTO), küresel ticaretin yaklaşık yüzde 90'ını gerçekleştiren 72 ülkeye ilişkin aylık dış ticaret verilerini açıkladı. Verilerden hareketle hesaplanan tahmini küresel ticaret hacmi, Temmuz ayında geçen senenin aynı ayına göre yüzde 21,4 artışla 1,85 trilyon dolar olarak gerçekleşti.

12 aylık birikimli küresel ihracat hacmi, tahmini rakamlara göre 20 trilyon doları aştı ve 12 aylık dönemde tarihin en yüksek küresel ihracatı hacmi seviyesine ulaştı. 2021 yılı Temmuz ayında, geçen senenin aynı ayına göre 72 ülkenin 71'i ihracatını artırdı.

2021 yılı Temmuz ayında, en fazla ihracat gerçekleştiren ülkelerden Çin'in ihracatı geçen senenin aynı ayına göre yüzde 19,3, ABD'nin ihracatı yüzde 27,9, Almanya'nın ihracatı yüzde 16,1 arttı. Temmuz ayında Türkiye'nin ihracatı yüzde 10 artışla 16,37 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

(Kaynak: WTO)

TİM ÜLKE BİLGİ NOTLARI

Çin Halk Cumhuriyeti Ülke Bilgi Notu
Guatemala Ülke Bilgi Notu
Birleşik Krallık Ülke Bilgi Notu
Bulgaristan Ülke Bilgi Notu
Nijerya Ülke Bilgi Notu
Ürdün Ülke Bilgi Notu
Filipinler Ülke Bilgi Notu
tim.org.tr/tr/raporlar

VERİ TAKVİMİ

Veri	Tarih
İşgücü İstatistikleri	11.10.2021
Ödemeler Dengesi	11.10.2021
Sanayi Üretim Endeksi	12.10.2021
Tüketici Güven Endeksi	21.10.2021
TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı	21.10.2021
Reel Kesim Güven Endeksi	25.10.2021
Kapasite Kullanım Oranı	25.10.2021
Ekonomik Güven Endeksi	27.10.2021
Küresel Ticaret	02.11.2021
Dış Ticaret Verileri	02.11.2021
Tüketici Fiyat Endeksi	03.11.2021
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	03.11.2021